"57. srečanje mladih raziskovalcev Slovenije 2023"

Osnovna šola Janka Padežnika Maribor,

Iztokova 6, 2000 Maribor

VZELI SO NAM LISICO, DOBILI SMO … PLANICO?

APLIKATIVNI INOVACIJSKI PREDLOGI

Sekundarno področje: TURIZEM

Mentorici:

Andreja Simić

Ksenija Popošek

Avtorja:

Jošt Hölbl

Domen Zemljič

Maribor, 2023

KAZALO VSEBINE

ABSTRACT ---------- 6
ZAHVALA ---------- 7
1 UVOD ---------- 8
1.1 Namen in cilj inovacijskega predloga ---------- 10
1.2 Hipoteze inovacijskega predloga ---------- 11
1.3 Predvidena nova spoznanja ---------- 11
1.4 Metodologija ---------- 12
1.4.1 Delo z viri in literaturo ---------- 12
1.4.2 Terensko delo ---------- 12
1.4.3 Intervjuji ---------- 13
1.4.4 Anketni vprašalnik ---------- 13
1.4.5 Obdelava podatkov ---------- 13
1.4.5 Izdelava ilustracij in makete ---------- 13
1.5 Pekrska gorca ---------- 13
1.5.1 Legenda o nastanku Pekrske gorce ---------- 13
1.5.2 Grič in cerkev ---------- 14
1.5.3 Skakalnica ---------- 16
1.5.4 Pekrska gorca danes ---------- 18
2 RAZISKOVALNI DEL ---------- 20
2.1 Analiza obstoječega stanja ---------- 20
2.2 Predvidene točke razvoja ---------- 21
2.2.1 Odpadki ---------- 21
2.2.2 Poti ---------- 22
2.2.3 Vrhnji plato ---------- 23
2.2.4 Prostor za igro otrok ---------- 24
2.2.5 Urejenost rastja ---------- 24
2.2.6 Skakalnica in kolesarjenje ---------- 25
2.3 Analiza ankete in intervjujev ---------- 27
2.4 SWOT analiza inovacijskega predloga ---------- 38
3 RAZPRAVA ---------- 39
3.1 Interpretacija pridobljenih podatkov ---------- 39
3.2 Samoevalvacija raziskovalnih metod in raziskovalnega dela ---------- 41
4 SKLEP ---------- 42

5 DRUŽBENA ODGOVORNOST ---------- 43
6 VIRI IN LITERATURA ---------- 44
7. PRILOGE ---------- 46
6.1 Anketni vprašalnik ---------- 46
6.2 Intervju z gospodom Marinkom Galićem ---------- 49

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Spol. ---------- 27
Graf 2: Kateri razred obiskuješ? ---------- 27
Graf 3: Ali kdaj preživljaš svoj prosti čas na Pekrski gorci? ---------- 28
Graf 4: Kolikokrat na teden preživljaš svoj prosti čas na Pekrski gorci? ---------- 28
Graf 5: Se na Pekrski gorci družiš s prijatelji ali jo obiskuješ zaradi rekreacije? (tek, kolesarjenje, pohodništvo,...) ---------- 29
Graf 6: S katerimi aktivnostmi se ukvarjaš na Pekrski gorci? ---------- 30
Graf 7: Se ukvarjaš z gorskim kolesarstvom oz. se bi rad začel ukvarjati s tem športom? ---- 31
Graf 8: S katerimi aktivnostmi pa bi se rad ukvarjal na Pekrski gorci, ampak se nimaš možnosti ukvarjati z njimi? ---------- 32
Graf 9: Ali veš, da je bila na Pekrski gorci včasih smučarska skakalnica? ---------- 33
Graf 10: Bi te o tem zanimalo izvedeti več? ---------- 34
Graf 11: Kaj ti je všeč na Pekrski gorci? ---------- 35
Graf 12: Kaj bi spremenil /-a na Pekrski gorci? ---------- 36
Graf 13: Bi večkrat obiskal Pekrsko gorco, če bi bila boljše urejena? ---------- 36

KAZALO TABEL

Tabela 1: Naši predlogi za športno kulturni rekreativni center Pekrska gorca ---------- 37

KAZALO SLIK

Slika 1: Pekrska gorca ---------- 14
Slika 2: Cerkev na Pekrski gorci ---------- 15
Slika 3: Pravni režimi varstva spomenikov in dediščine ---------- 16
Slika 4: Skakalnica ---------- 18
Slika 5: Pogled ---------- 19
Slika 7: Urejena pot na vzpetino ---------- 22
Slika 8: Kažipot, tabla in klopi ---------- 23
Slika 9: Igrala ---------- 24
Slika 10: Pekrska gorca ---------- 24
Slika 11: Mala smučarska skakalnica ---------- 25
Slika 12: Gozdna kolesarska pot ---------- 25
Slika 13: Ilustracija urejene Pekrske gorce ---------- 26

POVZETEK

Maribor je od nekdaj športno mesto. Mrzle zime so omogočile razcvet smučanja na Pohorju in smučarske skoke na malih skakalnicah v okolici. Zaradi podnebnih sprememb in milejših zim smo izgubili tekmovanje Zlata lisica, ki je vsako leto privabilo veliko število turistov. Zato smo videli priložnost, da bi turiste privabili nazaj v Maribor. A tokrat ne pod Pohorje, ampak pod Pekrsko gorco. Ste vedeli, da je bila včasih na Pekrski gorci smučarska skakalnica? Naša ideja je, da bi Pekrsko gorco spremenili v športno-turistični center. Najprej bomo preverili, katere športno-turistične aktivnosti so že na voljo v bližini. Nato si bomo ogledali, katere smučarske skakalnice so že v okolici Pekrske gorce. Zamislili si bomo načrt za prenovo športno-turističnega centra Pekrska gorca. Načrtovali bomo progo za gorske kolesarje ter obudili spomine na smučarsko skakalnico ter obudili zgodovino Pekrske gorce. Če bo možno, bomo postavili manjšo smučarsko skakalnico za otroke ter uredili muzej na prostem.

Ključne besede:
Pekrska gorca, kolesarska pot, skakalnica, urejenost poti in okolice cerkve, kulturno-rekreacijski center

ABSTRACT

Maribor has always been a sports city. Cold winters have allowed skiing to flourish on Pohorje and ski jumping on the small ski-jump in the surrounding area. Due to climate change and milder winters, we lost the Golden Fox competition, which attracted a large number of tourists every year. So, we saw an opportunity to attract tourists back to Maribor. But this time they would not be coming under the slopes of Pohorje, instead they would come under the Pekrska Gorca Hill. Did you know that there used to be a ski-jump on the Pekrska Gorca Hill? Our idea would be to turn the Pekrska Gorca Hill into a sports and tourism centre. First, we will check which sports and tourist activities are already available around the Pekrska Gorca Hill. Then we will see which ski-jumps are already in the vicinity of the Pekrska Gorca Hill. Next, we will come up with a plan for the renovation of the Pekrska Gorca Hill sports and tourism centre. We would prepare a plan for a mountain bike trail, and revive the memories of the ski-jump and the history of the Pekrska Gorca Hill. If possible, we would set up a small ski-jump for children and an open-air museum.

Key words::
Pekrska Gorca Hill, a mountain bike trail, ski - jump, arrangement of the paths and surroundings of the church, cultural recreation center.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se mentoricama, ki sta nam prisluhnili, nas spodbudili in usmerjali pri raziskovanju. Hvala vsem, ki so sodelovali v anketi in intervjujih, učenkama naše šole za ilustracije in drugim, ki so prispevali h končni podobi inovacijskega predloga. Še posebej hvala gospodu Vidu Kmetiču za njegove predloge in čas.

1 UVOD

Šport se je razvijal skozi stoletja. Že od antike je bil zgled zdravega, popolnega življenja, s časom pa je dobival nove pomene. Skozi zgodovino so se razvijala različna poimenovanja in športne panoge, spreminjalo se je tudi samo dojemanje športa. Šport ni bil nikoli prej tako zanimiv kot danes, ko je postal pomembna gospodarska dejavnost. K temu je veliko pripomogel proces industrializacije v 19. in 20. stoletju in kasneje terciarizacije po drugi svetovni vojni, ko so po svetu začeli graditi velike športne objekte. Šport je postal pomemben element zgradbe mesta in tudi pri nas na Slovenskem je dobival vedno vidnejšo vlogo v mestnem prostoru. (Simreich, A., 2018)

V Mariboru se je šport začel razvijati v 20. stoletju, zato lahko rečemo, da je šport »otrok« industrializacije. Razvijati se je začel postopoma po prvi svetovni vojni, razcvet pa je doživel v 60., 70. in 80. letih 20. stoletja, ko je bil gospodarski razvoj v mestu najintenzivnejši. V začetku 20. stoletja je bilo v ospredju ustanavljanje športnih društev, ki so bila tudi zaslužna za razvoj športa in športne infrastrukture v mestu.

Še ne tako davno so bile zime radodarne s snegom. Zagotovo je vsakdo od svojih staršev, babic in dedkov že slišal kakšno zgodbo iz časov, ko je vsako zimo zapadlo vsaj meter snega in so se morali iz hiš plaziti skozi okna, po Dravi pa je bilo mogoče drsati.

Na Pohorju je že od leta 1951 smučarje prevažala sedežnica Habakuk, leta 1957 pa so postavili kabinsko žičnico. Prva Zlata lisica se je odvila leta 1964. Ob organizaciji prve Zlate lisice je delegat mednarodne smučarske zveze Emanuel Antal dejal: "*To, za kar drugi potrebujejo deset let, ste vi dosegli v borih štiriindvajsetih mesecih. Ustvarili ste zavidanja vredno zimskošportno središče. Zato, ker omogoča hkrati prijetno družinsko smučarijo in prvovrstna tekmovanja, kljub temu pa se nikomur ni treba bati, da bi mu, tako kot drugod v Alpah, padla za vrat kakšna skala ali lavina. Neprecenljive vrednosti je za vaš zimski raj tudi bližina Maribora. Kar zadeva mojo uradno dolžnost tukaj: dal bom Pohorju svoj blagoslov pri FIS!"* (Kmetič, 2017). In tako se je pokal za Zlato lisico obdržal vse do leta 2020, čeprav so imeli organizatorji velikokrat težave s snežno odejo. Mariborčani so od organizacije prve Zlate lisice prireditev vzeli za svojo. Vsako zimo si jo je ogledala večtisočglava množica.

POD PEKRSKO GORCO SO VČASIH PLAVALI PO ZRAKU (Kmetič, 2016)

Ko imamo v mislih zimske športe, Maribor običajno povezujemo z alpskim smučanjem in organizacijo Zlate lisice, a vse do začetka osemdesetih let dvajsetega stoletja se je na bližnjem griču tudi skakalo. Skakanje je tista vrsta športa, ki zahteva veliko poguma, spretnosti in vaje tekmovalcev, gledalcem pa nudi velik užitek. Zaradi izjemnih dosežkov naših smučarskih skakalcev in skakalk je zanimanje mladih za to obliko športa kar naraslo. Včasih so si mladi ljudje kar sami na vsaki manjši strmini postavili skakalnice, s katere si lahko skočil tudi do 15 metrov.

V začetku petdesetih let je začela nastajati skakalnica na Pekrski gorci, za katero je načrte naredil sam Stanko Bloudek, ki je načrtoval tudi planiško skakalnico. 22. februarja 1953 se je kot prvi pognal po zaletišču in brezhibno pristal pri 33 metrih. Tri dni kasneje je 60-metrska skakalnica pod Pekrsko gorco gostila prvo tekmovanje.

A dejstvo je, da postajajo zime vse milejše, naravnega snega je le še za vzorec. Tako tekmovanja za Zlato lisico kot tudi tekmovanj v smučarskih skokih v Mariboru najbrž več ne bo.

Ob tem dejstvu se nam je porodila ideja, za katero menimo, da je izvedljiva. Temelji na obuditvi Pekrske gorce, ki se nahaja v naši neposredni bližini. Za učence in krajane predstavlja prostor sprostitve, sprehodov, za mlade pa spuste s kolesi in raziskovanje priljubljene lokacije.

Ob tem smo pomislili, kako bi ohranili spomin na izjemno športno in kulturno dejavnost Pekrske gorce, hkrati pa izdelali načrt rekreacijsko-kulturnega središča na Pekrski gorci v prihodnosti.

1.1 Namen in cilj inovacijskega predloga

S prijatelji veliko časa preživimo na naši Pekrski gorci. Tako smo prišli do ideje o njeni prenovi in pripravili inovacijski predlog. Okolica in sama Pekrska gorca nista lepo urejeni in menimo, da bi se dalo prostor boljše izkoristiti. Verjamemo, da bi Pekrska gorca lahko privabila turiste iz centra mesta Maribor. S tem ko smo na Pohorju izgubili Zlato lisico, je Maribor izgubil tudi turiste, ki so prihajali pozimi. Navdušence nad zimskimi športi bi lahko privabili s smučarsko skakalnico. Tiste, ki se ukvarjajo z bolj adrenalinskimi športi, pa bi privabile poti za gorske kolesarje. Gorsko kolesarstvo je šport, ki je vedno bolj priljubljen med starejšimi in mlajšimi. V prostem času se tudi sami ukvarjamo z gorskim kolesarstvom. Ureditev rekreacijskega centra Pekrska gorca bi pripomogla k obisku in s tem k večjemu prometu lokalov pod njo in v okolici.

1.2 Hipoteze inovacijskega predloga

Zastavili smo si tri hipoteze, s katerimi bi želeli ugotoviti, kakšne so možnosti in priložnosti za uresničitev našega inovacijskega predloga.

1. hipoteza: Športno-rekreacijski center bo primeren za vse starostne skupine.

2. hipoteza: Smučarski skoki so alternativa smučanju, ki se lahko izvaja celo leto.

3. hipoteza: Muzej na prostem bi pritegnil lokalno prebivalstvo in turiste, če bi se naš inovacijski predlog nahajal v turistični ponudbi Maribora.

1.3 Predvidena nova spoznanja

Kulturno-športni center Pekrska gorca, ki ga bomo predstavili v inovacijskem predlogu, predstavlja konkreten in izvedljiv projekt, ki ga lahko s sprejemljivimi stroški izvede lokalna ali državna oblast. Predstavili bomo možnosti za uresničitev uporabnosti tako pomembnega dela Maribora. Menimo, da takšno kulturno-rekreacijsko središče predstavlja dodano uporabno vrednost za lokalno prebivalstvo, hkrati pa je nov izziv za turistično podobo Maribora.

Nova podoba Pekrske gorce bi privabila in obudila prebivalce in mladino znova v druženje in ohranjanje te lokalne posebnosti, izkoristiti je potrebno to naravno danost, jo povezati z zadovoljstvom ljudi in dati možnost turistični ponudbi.

Z gotovostjo lahko rečemo, da naš predlog predstavlja enostavno rešitev in je hkrati velik doprinos za trajnostni razvoj družbe. Z inovacijskim predlogom bomo predstavili, kako zelo je pomembna urbana ureditev manjših, a pomembnih delov naših mestnih četrti.

Postavitev informacijskih tabel z opisi o zgodovinskih dejstvih po Križevi poti do vrha Pekrske gorce bi vodila do cerkvice. Naš predlog vsebuje še zgodovinski pregled nastanka in uporabe skakalnice na Pekrski gorci v obliki muzeja na prostem. Pred cerkvico bi postavili prostor za kulturne dogodke (manjše koncerte, literarne večere ...).

Ob poti in na vrhu bi bilo potrebno postaviti klopce in koše ter urediti razsvetljavo. Utrditi bi bilo treba pot in omogočiti dostop tudi za gibalno ovirane ljudi.

Drugi del, ki smo si ga zamislili, bi bila postavitev in ureditev kolesarske proge za adrenalinske navdušence. Razmišljali smo o postavitvi manjše skakalnice za otroke na mestu, kjer je stala znamenita skakalnica, kjer bi se lahko urili v prvih smučarski skokih otroci in mladina, saj ta šport zaradi odličnih dosežkov naših skakalk in skakalcev zanje predstavlja vzgled in motivacijo. Hkrati pa ne zahteva ugodnih snežnih razmer, saj lahko treningi potekajo na zelenih površinah. S postavitvijo skakalnice bi obudili marsikateri spomin na preteklost in dali možnost zabave najmlajšim.

1.4 Metodologija

Pri izdelavi inovacijskega predloga smo uporabili raznolike raziskovalne metode. Po pogovoru z gospodom Vidom Kmetičem smo se lotili proučevanja literature in fotografij. Opravili smo še pogovor z gospo Nino Nahtigal in dopisni intervju z gospodom Marinkom Galićem. Odpravili smo se na teren, prehodili poti na Pekrsko gorco in napravili zračni posnetek. V šoli smo izvedli anketo med učenci in nazadnje pripravili naše ideje ter jih predstavili z ilustracijami in maketo.

1.4.1 Delo z viri in literaturo

Gospod Vid Kmetič nam je priskrbel stare novice in časopise. Iz njih smo razbrali veliko informacij o stari skakalnici in Pekrski gorci. Poiskali smo spletne vire, ki omenjajo preteklost smučarske skakalnice in smučarskih skokov v okolici Maribora. S pomočjo virov so se seznanili z geografsko lego, kulturno preteklostjo in rekreativno- ter turistično-športnimi priložnostmi za lokalno skupnost in naše mesto.

1.4.2 Terensko delo

Avtorji smo se odpravili na Pekrsko gorco. Prehodili smo poti in pregledali naše kolesarske steze, ki smo jih sami uredili za lastno rekreacijo. Posneli smo grič in njegovo okolico z dronom in naredili nekaj fotografij s telefoni. Tako smo se pri pripravi inovacijskega projekta lahko obrnili na lastne zračne posnetke in fotografije.

1.4.3 Intervjuji

Opravili smo intervju z gospo Nino Nahtigal z Zavoda za varstvo kulturne dediščine in gospodom Marinkom Galićem, ki upravlja s športnim centrom Marinko Galić pod Pekrsko gorco.

Obsežen razgovor z gospodom Vidom Kmetičem nam je razširil znanje o našem griču, ki se je v preteklosti ponašal s prepoznavno zgodovinsko, športno, kulinarično in turistično ponudbo.

1.4.4 Anketni vprašalnik

Izvedli smo anketni vprašalnik, ki ga je reševalo 225 učencev od 4. do 9. razreda. Anketa je imela 13 vprašanj zaprtega in odprtega tipa. Otroci so nanje odgovarjali v šoli.

1.4.5 Obdelava podatkov

Ankete smo prešteli in razvrstili odgovore v tabele, preračunali rezultate v odstotke, da so lažje primerljivi, in jih s pomočjo programa Excel prikazali v grafih.

1.4.5 Izdelava ilustracij in makete

Učenki naše šole smo prosili za pomoč z ilustriranjem Pekrske gorce kot urejenega griča in naših predlogov za izboljšavo.

1.5 Pekrska gorca

1.5.1 Legenda o nastanku Pekrske gorce

Slovenska Kalvarija govori o nastanku Pekrske gorce. V zgodbi se hudič pogodi z bogom, da mu ta preda oblast nad Mariborčani in Podpohorci, ki so zelo grešno živeli. Marija, sveti Areh in sveti Bolfenk prosijo Boga, naj bo milosten do Podravcev, saj niso vsi razuzdani in grešni, Bog jim ponudi rešitev: »*A rogaču rogatinu sem dal oblast samo do drevi, do polnoči. Dotorej ga še lahko kaj zamoti, da uro zamudi, mu nakana spodleti*.« Vsi svetniki se trudijo rešiti Maribor: hudiču na poti, ko s skalo na plečih hiti, da bi z njo zajezil Dravo in tako naenkrat umoril vse Mariborčane, delajo viharje, močvirja, močan veter, a nič hudiča ne ustavi. Tik pred polnočjo stopi predenj Marija, ki je vse bregove Drave zavarovala s solzami nedolžnih prebivalcev, nevidni ščit solz pa hudiča ustavi. Zaveda se, da do dravskih bregov ne more, zato se odloči in na slepo vrže skalo in upa, da se bo ta vendarle zagozdila v reki, a »*pečina ne doseže*

Maribora ne Drave. Na ravnici pod vznožjem Pohorja se je zapičila v zemljo in je ostala tamkaj do naših dni.« Ura odbije polnoč, hudobec izgubi oblast nad mestom – kakor se je z bogom pogodil – gola skala sredi ravnine pa je postala romarsko središče, na katerem so hvaležni meščani postavili cerkev Mariji v zahvalo. Na mestu, kjer je hudič odkrhnil pohorski vrh, pa je nastalo jezero, imenovano Lovrenško jezero. (Gavez in Kiker, 2021)

1.5.2 Grič in cerkev

Med Radvanjem in Pekrskimi goricami se dviguje skalnat grič, ki je na severni strani porasel z gozdom, na južni strani pa leži izvrsten vinograd (last gospoda Čeligija). To je tako imenovana Slovenska Kalvarija. Na njenem vznožju je nekoč stala cerkev sv. Kunigunde, ki je že davno izginila brez sledu. Po robu griča se vrstijo zidane postaje križevega pota, ki je na vrhu komaj dovolj širok, da stoji na njegovem zahodnem koncu majhna cerkvica s tremi križi (Puff, 1848).

Slika 1: Pekrska gorca (lastni vir)

Cerkev Žalostne matere Božje, ki stoji na Pekrski gorci, imenovana tudi Slovenska Kalvarija, stoji na nadmorski višini 334 metrov. Okoli leta 1664 je bil sprva na tem mestu postavljen križ. Leta 1832 se je pričela gradnja cerkvice, ki na tem mestu stoji še danes. Dokončana je bila leta 1835, leta 1865 pa prenovljena. Prezbiterij je bil poslikan s freskami, oltar na novo prebarvan, namestili so tudi sliko Žalostne matere Božje.

Po drugi svetovni vojni je bila cerkev tarča vandalizma, nekateri so si prizadevali, da se odstrani. Po zaslugi takratnega limbuškega župnika Jesenka se je cerkvica ohranila in bila redno vzdrževana. V letu 1995 je bila elektrificirana in še nekoliko obnovljena, obnovljene so bile tudi štiri kapelice s postajami križevega pota. Sedaj se v cerkvici redno odvijajo svete maše vsako prvo nedeljo v mesecu od maja do oktobra ter na sveti večer.

Cerkvico na vrhu zelo razglednega pekrskega griča obdajajo negovani vinogradi in nasadi. Trte naj bi nasadili sam cesar Franc, vojvoda Reichsstadtski in drugi, zato pa tako lepo uspevajo (Puff, 1848).

Slika 2: Cerkev na Pekrski gorci

Današnja cerkev je naslednica nekdanje pokopališke cerkve sv. Kunigunde, ki je stala ob Pekrskem potoku ob vznožju Pekrske gorce in se omenja med letoma 1629 in 1785. Cerkev sv. Kunigunde je propadla po jožefinskih reformah (po letu 1781). Od leta 1664 je na vrhu griča stal križ, ki ga je med letoma 1832 in 1835 nadomestila sedanja cerkvica.

Cerkev je manjša, enoladijska, oblikovana v klasicističnem duhu, tristrano zaključena s slemenskim strešnim stolpičem. Ob straneh tristranega zaključka vhodne fasade sta dve kamniti vazi. Ob severni fasadi cerkve je prislonjena klasicistična Čeligijeva grobnica iz leta 1840, ki jo sestavljata dva stebra, trikotno čelo in trapezasta napisna plošča. Na južni steni je napisna

plošča z napisom o postavitvi križa na mestu sedanje cerkve. Napisna plošča, ki je vzidana nad vhodom v cerkev, govori o postavitvi sedanje cerkve. V notranjščini je prezbiterij poslikan s freskami furlanskih slikarjev Tomaža Fantonija in Jakoba Brolla iz leta 1865. Tabernakljast oltar je iz časa nastanka cerkve. Tlak je iz betonskih ploščic.

Cerkev na vrhu griča skupaj s štirimi kapelicami križevega pota predstavlja predvsem prostorsko dominanto južnega roba mesta na desnem bregu reke Drave.

Cerkev je danes kulturni spomenik, za katerega veljajo splošni varstveni režim za kulturne spomenike, varstveni režim za stavbe in varstveni režim za stavbe s parki ali z vrtovi.

Slika 3: Pravni režimi varstva spomenikov in dediščine

1.5.3 Skakalnica

Leta 1953 so na Pekrski gorci zgradili 60 metrov visoko smučarsko skakalnico, ki je bila po svoji velikosti takoj za planiško. Načrte je narisal inženir Stanko Bloudek, prvi pa je na njej skočil Rudi Finžgar 22. januarja 1953 in pristal pri 33 metrih. Prvo tekmovanje je gostila že tri dni kasneje, na njem je sodelovalo 36 skakalcev. Najdaljša skoka sta uspela Rudiju Finžgarju (58,5 m in 59 m). Zmagal pa je Albin Rogelj zaradi boljših sodniških ocen. Skakalnica je redno

gostila domača tekmovanja ter leta 1964 tudi slovensko prvenstvo. Nov rekord skakalnice je takrat postavil Ludvik Zajc z 62 metri. Istega leta so skakalnico obnovili in povečali na 70 metrov. Leta 1974 so jo povečali še za deset metrov. Skakalnica je v zlatih časih gostila kar nekaj pomembnih tekmovanj, ki jih prišlo obiskat tudi več kot 20.000 gledalcev. Svoja zlata leta so skoki na Pekrski gorci doživljali med letoma 1968 in 1982. V tem obdobju je skakalnica gostila tekmovanja skakalne turneje treh dežel. Poleg Maribora so skakalci tekmovali še v Beljaku na avstrijskem Koroškem in Trbižu v italijanski Furlaniji - Julijski krajini, tekmovanja pa so od leta 1979 štela tudi za evropski pokal. Organizacija mariborskih tekem je bila na zelo visokem nivoju, iz centra mesta so pod Pekrsko gorco vozili posebni avtobusi in v izteku se je vsako leto zbralo več tisoč navdušenih gledalcev.

Verjetno je prav zaradi tega pekrska skakalnica, poleg domačih, nemalokrat gostila tudi takratne (in bodoče) tuje skakalne mojstre. Tako so se poleg že prej omenjenih Finžgarja, Poldeta, Zajca in Roglja po zaletišču spuščali tudi Bogdan Norčič, Danilo Pudgar in Vasja Bajc, še kot mladinci pa kasnejši dobitniki srebrne olimpijske medalje v Calgaryju Primož Ulaga, Matjaž Zupan in Miran Tepeš. Med tujimi skakalci, ki so se v teh letih predstavili mariborskemu občinstvu, velja omeniti avstrijske ase Karla Schnabla, Aloisa Lippburgerja, Rainholda Bachlerja, Tonija Innauerja, Huberta Neuperja, Armina Koglerja, Andreasa Felderja in Ernsta Vettorija ter izjemne Norvežane Oleja Bremesetha, Daga Holmen Jensena in Oleja Erika Tvedta.

Podobno kot se dogaja pri prirejanju smučarskih tekem za Zlato lisico, so se tudi pri pripravljanju skakalnice mariborski organizatorji nemalokrat spopadali z neugodnimi vremenskimi razmerami. Zaradi pomanjkanja snega, takrat namreč še niso poznali umetnega zasneževanja, so tekmovanje nekajkrat preselili v Planico. Postopoma je finančna podpora mariborske občine prenehala in mestu pod Pohorjem je zavladala Zlata lisica. Skakalnica je zaradi vedno milejših zim ter manjšega števila obiskovalcev in prenosa velikih tekem v Planico počasi začela propadati, dokler je niso leta 1993 dokončno odstranili.

Slika 4: Skakalnica

1.5.4 Pekrska gorca danes

Pekrska gorca je geološka posebnost – je tonalitna vzpetina, izločena iz pohorskega tonalitnega masiva, ki je privrela na površje ob geološki prelomnici. To je osamljen grič nekako sredi Mariborske ravnine. Leži na vzhodni strani Peker. Ta tonalitni grič leži na geološki prelomnici – visok je borih 351 m. Severovzhodna stran griča je gozdnata, jugovzhodna pa ima zasajeno trto. Tu delajo znano vino, imenovano Pekrčan. Vinograd je zgledno vzdrževan in ograjen. Z vzhodne strani griča mimo Regionalnega centra RTV Slovenije – RTV Maribor vodi prek gozdička na vrh označena prijetna potka s štirimi obnovljenimi kapelicami križevega pota. V kapelici so združene tri postaje križevega pota – v kapelicah so lesene skulpture. Na vrhu pa je prijetna mala Marijina cerkev zgrajena leta 1830, ki je nadomestila leta 1664 postavljen križ.
Ime gorca izvira iz štajerskega izraza za vinograd na griču in še danes je jugovzhodna stran griča porasla z vinsko trto, manj sončna severovzhodna stran pa s hrastovim in belogabrovim gozdom, v katerem najdemo tudi divjo češnjo, kostanj, maklen, lipo in graden. Črni bor in smreka, ki se v večjem številu pojavljata v gozdovih na Pekrski gorci in v njeni okolici sta bila

zasajena umetno. Gozdovi ob Pekrski gorci so pomembni za rekreacijo, saj je na tem območju velika gostota prebivalcev, ki so potrebni rekreacije in oddiha. Te zelene površine opravljajo tudi opazno estetsko vlogo, saj Pekrska gorca – kot krajinska dominanta med Dravo in Pohorjem – privablja mnoge poglede meščanov in ostalih obiskovalcev mesta. Z vrha Pekrske gorce se odpira čudovit razgled na mariborsko ravnino in severno pohorsko pobočje.
Od leta 1664 je na Pekrski gorci stal križ, ki ga je približno okoli leta 1835 nadomestila cerkev Marija sedem žalosti, ki so jo prebivalci postavili na čast Materi božji, ki je po pripovedki rešila Maribor pred usodno poplavo. Od vznožja z vzhodne strani do vrha vodi križev pot s štirimi obnovljenimi kapelicami. Leta 1953 so na Pekrski gorci zgradili 60 metrov visoko smučarsko skakalnico, ki je bila po svoji velikosti takoj za Planiško. Podrli so jo leta 1993, a nekaj sledi je vidnih še danes.

Je priljubljena izletniška točka pohodnikov in predvsem družin. Z vrha griča se ponuja **enkraten razgled** na severno pohorsko pobočje in mariborsko ravnino.

Slika 5: Pogled

2 RAZISKOVALNI DEL

V našem inovacijskem predlogu smo izhajali predvsem iz lastnega interesa, saj velikokrat ob prostem času kot pohodniki in sprehajalci raziskujemo Pekrsko gorco. Ko smo preučevali zgodovinska dejstva, zapise in legende o Pekrski gorci, smo ugotovili, da tega priljubljenega griča v naši neposredni bližini pravzaprav sploh ne poznamo dovolj. Presenetilo nas je, kako pestre in lokacijsko pomembne so pot, okolica in sama cerkvica.

Videli smo ostanke nekdanje znamenite skakalnice, vendar nismo poznali velikosti in pomembnosti skakalnega športa, ki je bil v prejšnjem stoletju za naše mesto tako športno kot turistično pomemben.

Prav zaradi tega smo si zastavili cilj raziskovanja obstoječega stanja in pripravili predloge obnove in prenove našega griča.

Menimo, da naš predlog predstavlja turistično, športno in kulturno dodano vrednost ponudbe Maribora.

2.1 Analiza obstoječega stanja

Pekrska gorca se nahaja na samem robu mesta na desnem bregu reke Drave in skupaj z reko nudi sprostitev v mirnem okolju. Zaradi izjemne lege, dostopnosti in bližine mesta je izjemno privlačna kot prostor sprostitve, učenja v naravi in možnosti preživetja prostega časa za turiste in vse, ki se navdušujejo nad naravo in kvalitetnim življenjem. Pekrska gorca ohranja bogato zapuščino zgodovinskih dogodkov, povezanih s skakalnico, ki je našemu mestu ponujala poleg Zlate lisice pomemben turistični dogodek. Ohranjanje narave in preživetja prostega časa v naravi ter prenašanje preteklosti na nove rodove je zagotovo ena glavnih nalog trajnostnega razvoja ohranjanja življenja in odnosov na našem planetu.

Prednosti, ki jih nudi Pekrska gorca, žal kazijo smeti, viseče, mrtvo in poškodovano drevje, zaraščenost, blatne, neurejene poti, pomanjkanje košev in zanemarjenost cerkvice in prostora ob njej.

2.2 Predvidene točke razvoja

Inovacijski predlog, ki smo ga pripravili, obsega tako športno kot kulturno področje. Naše ideje smo prikazali s skico in maketo, ki smo jo izdelali s pomočjo naravnih materialov. Menimo, da je naš predlog izvedljiv, predvsem pa predstavlja dodano vrednost turistični in športni ponudbi našega mesta.

2.2.1 Odpadki

Trenutno stanje	Naš predlog
Na vrhu Pekrske gorce stoji en manjši koš za smeti, ki je hitro poln. Posledično se od vznožja do vrha griča nahajajo smeti ob poteh in v gozdu.	Slika 6: Koši za smeti (lastni vir)
Rešitev	
Koši za smeti Poti na Pekrsko gorco in okoli nje ter vršni plato morajo biti nujno opremljeni s koši za smeti, ki bodo tudi redno praznjeni. Po tleh se nabira ogromno smeti, ker je košev premalo in so tudi premajhni. Čista okolica je osnova za prijetnost bivanja in soodgovornost pri ohranjanju čistega okolja.	

2.2.2 Poti

Trenutno stanje	Naš predlog
Poti na grič niso urejene, saj so ob dežju spolzke, in so iz kamna ter peska. Makadamska cesta pod gorco pa je po vsakem nalivu luknjasta in onemogoča varno kolesarjenje in dostop z avtomobilom.	 Slika 7: Urejena pot na vzpetino

Rešitev

Poti na Pekrsko gorco (daljša pot, poti skozi gozd, cesta okoli griča)

Poti okoli Pekrske gorce bi morale biti dobro zasipane s peskom, da ne nastajajo blatne luže ob močnem deževju. Tiste, ki omogočajo vzpon, pa utrjene z lesenimi tramovi, ki onemogočajo zdrs. Zelo nevaren je končni del poti, ki se strmeje vzpne, pesek pa je zelo zdrsljiv. Tudi steza skozi gozd, ki je poleti zelo priljubljena zaradi sence, je lahko blatna in zdrsljiva.

Ob stezi okoli griča bi lahko bilo nameščenih nekaj klopi in košev zaradi počitka starejšim ljudem, ki jo zaradi bližine doma ostarelih občanov pogosto obiskujejo. Domačini pogrešajo razsvetljavo, ki bi minimalno svetlobno onesnaževala okolico, a bo omogočala gibanje tudi v temnih delih dneva.

2.2.3 Vrhnji plato

Trenutno stanje	Naš predlog
Vrhnji del Pekrske gorce, ki je sicer uravnan in primerno širok za počitek ali druženje, ni urejen. Rastje prekriva pot, betonski plato ima zarjavelo ograjo, klopi ni. Pogoste so smeti, ker je en majhen koš premalo za obiskovalce, ki na vrhu postojijo in malicajo. Ponuja čudovit razgled na Pohorje, Maribor in Dravsko dolino. Na vrhu stoji cerkev, ki ima bogato zgodovino ter ostanke Bloudkove skakalnice, na katero bodo kmalu vsi pozabili, kljub temu, da je gostila tekme svetovnega nivoja.	Slika 8: Kažipot, tabla in klopi (lastni vir)

Rešitev

Stalna zunanja razstava na tablah in s QR-kodami za lažji dostop

Razstava bi predstavljala:

- grič Pekrska gorca, njen geološki nastanek, legenda, zapiski iz zgodovine
- cerkev Svete matere, kdaj je bila zgrajena, čemu je namenjena, katere dogodke gosti
- vinograd, značilnosti trte, vino
- gozd, vrste dreves, zemlja, živali
- smučarska skakalnica, zgodovina, dosežki

Orientacijska tabla

Ob robu platoja si želimo orientacijsko tablo, ki bi ponazarjala oddaljenost do izbranih prestolnic sveta. Ob njej pa je lahko priljubljena foto točka z razgledom na Pohorje.

Klopi

Na vršnem platoju pa bi bila smiselna klop v obliki lesene tribune, ki bi omogočala počitek posameznikom in večjim skupinam, izvedbi kulturnih prireditev, pouku v naravi.

2.2.4 Prostor za igro otrok

Trenutno stanje	Naš predlog
Niti pod Pekrsko gorco niti na njej ni urejenega prostora za igro mlajših otrok. Gozdno rastje je zanemarjeno, na tleh ležijo smeti. Starši držijo svoje otroke za roko in jih opozarjajo, kje naj hodijo. Gozd in vzpetina pa sta idealna za razvijanje motoričnih spretnosti.	Slika 9: Igrala (lastni vir)
Rešitev	
Igrala Igrala, ki bi se lahko nahajala na vrhu griča in se s svojo podobo prilagodila gozdnemu robu in obliki vzpetine, bi omogočala otrokom dodatno motivacijo za vzpon na vrh in zabavo na koncu poti. Očiščena okolica bi omogočila sproščeno igro, obrezana drevesa varno plezanje, gozdni rob brez smeti pa ustvarjalno igro.	

2.2.5 Urejenost rastja

Trenutno stanje	Naš predlog
Drevesa in trava ob poti niso primerno urejena. Drevje je poškodovano in nevarno.	Slika 10: Pekrska gorca (lastni vir)
Rešitev	
Služba, odgovorna za ureditev rastja na Pekrski gorci, mora prevzeti odgovornost in urediti rastje, da bo gozd zdrav, pomlajen in varen. Le tako bo še dalje omogočal bivanje različnih živali in varno gibanje, igro obiskovalcev.	

2.2.6 Skakalnica in kolesarjenje

Trenutno stanje	Naš predlog
Leta 1993 so dokončno odstranili skakalnico, ki je vrsto let omogočala treninge in tekmovanja v smučarskih skokih. Od nekdanje konstrukcije skakalnice je ostal le neurejen betonski plato, ki trenutno ni urejen. Marsikdo sploh ne ve, kako množična tekmovanja v svetovnem merilu so potekala tu. Na Pekrsko gorco se je mogoče enostavno povzpeti s kolesom. Mladi Studenčani so si sami naredili gozdne poti za spuste in skoke s kolesi.	 Slika 11: Mala smučarska skakalnica Slika 12: Gozdna kolesarska pot
Rešitev	
Mala smučarska skakalnica Na pobočje griča želimo umestiti malo smučarsko skakalnico z umetno travo, ki bi omogočala učenje smučarskih skokov. S tem bomo obudili tradicijo športa, ki je bil v preteklosti zelo prisoten na našem področju. Lastnik športnega centra v bližini je v dopisnem intervjuju podprl naš predlog, saj se zaveda pomena razvoja motoričnih spretnosti otrok. **Urejene gozdne kolesarske poti** Pekrska gorca omogoča prve izkušnje s spusti z gorskimi kolesi tako kot Piramida v centru mesta. Pohorje ima urejene poti za izkušene kolesarje in je povezano s finančnimi izdatki. Predlagamo, da se uredijo gozdne kolesarske poti z manjšimi skakalnicami, ločeno od pohodnih poti, tako da bomo lahko mladi Studenčani prosti čas aktivno preživljali v neposredni okolici svojega doma.	

Za lažjo predstavo uresničitve našega inovacijskega predloga smo zaprosili učenko naše šole za ponazoritev s skico. Na skici je na vrhu griča cerkev z urejenim platojem, klopmi in razsvetljavo za pripravo kulturnih dogodkov, skrajno desno je označena utrjena sprehajalna pot

za pohodnike, v sredini je označena pot za kolesarje, skrajno desno je nakazana manjša skakalnica za omogočitev razvoja skakalnega športa. Ohranili smo naravni habitat z vinsko trto in urejenim gozdičkom. Ob sprehajalni poti in skakalnici bi postavili še informacijske table z zgodovinskimi podrobnostmi razvoja opremljenimi s QR-kodami do povezav o časovnih prelomnicah in dogodkih. Table bi predstavljale muzej na prostem.

Slika 13: Ilustracija urejene Pekrske gorce (lastni vir)

2.3 Analiza ankete in intervjujev

Graf 1: Spol.

V našem vzorcu smo anketirali smo 225 učencev, od katerih je bilo 113 fantov in 112 deklic.

Graf 2: Kateri razred obiskuješ?

Anketirali smo 49 učencev 4. razreda, 30 učencev 5. razreda, 43 učencev 6. razreda, 36 učencev 7. razreda, 32 učencev 8 razreda ter 30 učencev 9. razreda.

Graf 3: Ali kdaj preživljaš svoj prosti čas na Pekrski gorci?

Od 225 anketirancev jih skoraj polovica preživlja prosti čas na Pekrski gorci, kar nam nakazuje, da učenci sami ali s starši, prijatelji in drugimi radi zahajajo na Pekrsko gorco.

Graf 4: Kolikokrat na teden preživljaš svoj prosti čas na Pekrski gorci?

Iz odgovorov je razvidno, da več kot polovica naših anketirancev dokaj redno zahaja na Pekrsko gorco. 1 % učencev vsak dan obišče Pekrsko gorco, 7 % učencev jo obišče tri- ali večkrat na teden, 28 % učencev jo obišče trikrat ali manj na teden, manj kot polovica učencev ne zahaja na naš grič, 20 % učencev obišče Pekrsko gorco, a ne vsak teden. Verjamemo, da je Pekrska gorca zanimiva za rekreativni sprehod in druge oblike športnih dejavnosti.

Graf 5: Se na Pekrski gorci družiš s prijatelji ali jo obiskuješ zaradi rekreacije (tek, kolesarjenje, pohodništvo ...)?

Kar 38 % učencev obiskuje Pekrsko gorco za druženje s prijatelji, 30 % učencev jo obišče zaradi rekreacije (kolesarjenje, pohodništvo, tek ...). 31 % učencev jo obišče zaradi drugih razlogov. Pekrska gorca je za učence naše šole zelo zanimiva destinacija za preživljanje prostega časa.

Graf 6: S katerimi aktivnostmi se ukvarjaš na Pekrski gorci?

Učenci so napisali 7 različnih aktivnosti, s katerimi se ukvarjajo na Pekrski gorci:

- hoja (29 %)
- kolesarjenje (16 %)
- tek (19 %)
- igra (5 %)
- druženje s prijatelji (21 %)
- sprehajanje s psom (5 %)
- razgledovanje (4 %)

Iz zapisanega lahko ugotovimo, da je najbolj priljubljena oblika obiska Pekrske gorce pohodništvo in druženje s prijatelji. Sledita še tek in kolesarjenje. Interes ljudi je torej velik, verjetno bi bil ob ureditvi še večji, saj je destinacija izredno ugodna in dokaj nezahtevna.

Graf 7: Se ukvarjaš z gorskim kolesarstvom oz. se bi rad začel ukvarjati s tem športom?

Z gorskim kolesarstvom se ukvarja 12 % anketiranih učencev, 39 % učencev se s tem športom ne ukvarja, a bi se radi začeli. 48 % učencev pa ta šport ne zanima. Iz rezultatov lahko zaključimo, da bi urejena kolesarska proga, ki smo jo v inovacijskem predlogu začrtali, privabila kolesarje na spust po strminah.

Graf 8: S katerimi aktivnostmi pa bi se rad ukvarjal na Pekrski gorci, ampak se nimaš možnosti ukvarjati z njimi?

22 učencev je zapisalo, da bi radi imeli boljše pogoje za pohodništvo, 8 učencev bi imelo več površin za igre z žogo in brez nje. 25 učencev je zapisalo, da so na Pekrski gorci že možne vse aktivnosti, ki bi si jih želeli, oz. ni nobene aktivnosti, ki bi jih zanimala. 16 učencev bi se želelo ukvarjati z zimskimi športi, 12 bi jih rado kolesarilo, 2 si želita, da bi bila v cerkvi nedeljska maša, 13 pa si jih želi nekaj drugega.

Graf 9: Ali veš, da je bila na Pekrski gorci včasih smučarska skakalnica?

Kar 50 % učencev ve, da je bila včasih na Pekrski gorci smučarska skakalnica, kar je zanimiv podatek, saj smo bili mnenja, da učenci naše šole ne poznajo zgodovine skakalnice oziroma ne vedo, da so nekoč športniki skakali na našem griču.

Graf 10: Bi te o tem zanimalo izvedeti več?

Verjamemo, da bi kar 55 % učencev želelo o skakalnici izvedeti več, ostalih 45 % pa bi mogoče, če bi bil urejen muzej na prostem s povezavami s QR-kodami, prav tako prebrali in poiskali podatke o našem svetovno znanem dogodku, povezanem s skakalnim športom.

Graf 11: Kaj ti je všeč na Pekrski gorci?

Ko smo učence povprašali o tem, kaj najbolj občudujejo na Pekrski gorci, jih je kar 36 % navedlo raznoliko naravo, 24 % učencem je všeč razgled, 12 % učencem je všeč cerkev, 6 % učencem je všeč možnost gibanja, 4 % učencem so všeč poti, prav tako je 4 % učencem všeč velikost griča.

Graf 12: Kaj bi spremenil/-a na Pekrski gorci?

Anketiranci so predlagali naslednje rešitve: zipline, odpadki (koši), urejene poti, gol za nogomet, smučarska skakalnica, klopce itd. Nekateri so zadovoljni s sedanjim stanjem, vendar menimo, da bi z našimi idejami v inovacijskem predlogu marsikdo spremenil svoje mnenje.

Graf 13: Bi večkrat obiskal Pekrsko gorco, če bi bila boljše urejena?

Prejšnje vprašanje lahko potrdimo s tem, da je kar 57 % učencev izrazilo, da bi Pekrsko gorco obiskalo večkrat, če bi bila lepše urejena.

Tabela 1: Naši predlogi za športno-kulturni rekreativni center Pekrska gorca

odstraniti smeti	namestitev košev
druženje s prijatelji	raziskovanje
utrditev poti za pohod ali sprehod	tlakovanje
kolesarska pot	kolesarska proga s skakalnicami
ureditev prireditvenega prostora pred cerkvico	klopi, razsvetljava, utrditev platoja
informacijske table o zgodovini skokov in skakalnice	muzej na prostem
informacijske table z zgodovino in legendo o Pekrski gorci	povezava do podatkov s QR- kodami
igrala za otroke	druženje, igra

2.4 SWOT-analiza inovacijskega predloga

Prednosti: Studenčanom omogočimo zelene površine za gibanje in šport. Ozaveščamo o kulturni dediščini manjšega kraja. Uredimo naravne pogoje in možnosti za zdrav način življenja. Razvijamo turistično ponudbo in prepoznavanje naše lokalne skupnosti.	**Priložnosti**: Organizacija kulturnih in športnih dogodkov. Prostor za izvajanje šolskih dejavnosti. Lokalni šport in možnosti za društva.
Slabosti: Večji finančni vložek. Poseg v okolje za postavitev skakalnice in kolesarskih stez. Nekateri lokalni prebivalci si ne želijo sprememb.	**Težave**: Poseg v okolje. Varnost uporabe skakalnice in kolesarskih poti. Postavitev konstrukcije.

3 RAZPRAVA

3.1 Interpretacija pridobljenih podatkov

V anketnem vprašalniku smo zastavili 13 vprašanj. Sodelovali so učenci naše osnovne šole, in sicer učenci od 4. do 9. razreda. Učenci so se v zelo visokem odstotku strinjali, da je Pekrska gorca potrebna obnove. Moti jih neurejenost poti, okolja in predvsem ne poznajo pomena Pekrske gorce skozi zgodovino. Pekrsko gorco učenci obiskujejo, ko kolesarijo, se družijo s prijatelji, se sprehajajo z družino, tečejo, torej, ko se ukvarjajo z rekreacijo. Prav tako bi učence zanimalo izvedeti kaj več o zgodovini Pekrske gorce in skakalnice, ki je pred kot petdesetimi leti predstavljala ponos Maribora in bila postavljena ob bok Zlati lisici, saj je privabljala tako tekmovalce kot turiste.

Iz pridobljenih podatkov lahko sklepamo, da bi se marsikdo podal na Pekrsko gorco, če bi bil urejen dostop, ob katerem bi bile klopi in koši, ob cerkvici pa urejen prostor za kulturne prireditve.

Prav tako lahko zaključimo, da bi informativne table, ki bi ponazarjale zgodovinske dogodke Pekrske gorce in skakalnice, predstavljale čudovit muzej na prostem, ki bi privabil sprehajalce lokalne skupnosti in turiste, ki bi obiskali naše mesto.

Urejena pot za spust s kolesi bi tako mladim kot starejšim navdušencem tega športa omogočila zanimivo brezplačno preizkušnjo, ki je v zadnjem času še posebej priljubljena.

Morebitna obuditev skakalnice za manjše skoke za otroke in mladino bi omogočila razvoj tega še tako priljubljenega športa, ki pa ga na našem koncu Slovenije ni mogoče trenirati, čeprav smo ugotovili, da imamo manjše skakalnice v okolici Maribora.

Iz odgovorov je razvidno, da bi Mestna občina Maribor lahko finančno podprla naš predlog, saj predstavlja dodano vrednost ponudbe Maribora in skrb za trajnostni razvoj turizma.

3.2 Vrednotenje hipotez

V razpravi smo ovrednotili zastavljene hipoteze in druge splošne ugotovitve.

Hipoteza 1: Športno-rekreacijski center bo primeren za vse starostne skupine.

Iz analize rezultatov ankete in intervjujev bi bil športno-rekreacijski center zanimiv za vse starostne skupine. Hipotezo lahko POTRDIMO z rezultati vprašanj 4. , 5. in 6. anketnega vprašalnika, saj so anketiranci izrazili, da veliko svojega prostega časa preživijo na Pekrski gorci kot pohodniki, v druženju s prijatelji ali družino, spuščajo se s kolesi, nekateri tudi tečejo. Iz fotografij in posnetka z dronom lahko zaključimo, da je pot primerna za hojo vseh starostnih skupin. Morda bi pritegnila še več obiskovalcev, če bi bila utrjena, opremljena s koši in informacijskimi tablami, ki bi označevale pretekle dogodke, ki so zaznamovali pekrsko gorco. Muzej na prostem bi pritegnil tako lokalno prebivalstvo kot turiste, ki bi obiskali naše mesto.

Hipoteza 2: Smučarski skoki so alternativa smučanju, ki se lahko izvaja celo leto.

To vprašanje smo zastavili našim odraslim intervjuvancem. Hipotezo lahko DELNO POTRDIMO, saj smučanje še vedno predstavlja šport, ki ga tako prebivalci našega mesta kot tudi turisti še vedno postavljajo na prvo mesto. Zavedamo se, da bi bila obnovitev oziroma nova postavitev skakalnice velik finančni zalogaj, a bi kljub vsemu predstavljala alternativo smučanju. Gre predvsem za alternativo, ki ni vezana na vremenske težave. Treningi se lahko izvajajo celo leto. Druga možnost, ki nam predstavlja priložnost za obuditev treningov smučarskih skokov, nedvomno kot zgled mladim predstavljajo odlični rezultati naših smučarskih skakalk in skakalcev.

Hipoteza 3: Muzej na prostem bi pritegnil lokalno prebivalstvo in turiste, če bi se naš inovacijski predlog nahajal v turistični ponudbi Maribora.

Hipotezo lahko POTRDIMO z odgovorom, ki smo ga zastavili v 13. vprašanju, da bi ljudje še raje zahajali na Pekrsko gorco, če bi bila ta bolj urejena. Prav tako lahko hipotezo potrdimo z vprašanji, ki smo jih zastavili našim intervjuvancem, saj so vsi izrazili strinjanje, da bi muzej na prostem, ki bi označeval zgodovinska dejstva o Pekrski gorci, ki smo jih predstavili v uvodu in zgodovino nastanka, razvoja in mednarodnega ugleda skakalnice, predstavljal popestritev turistične ponudbe našega mesta.

3.2 Samoevalvacija raziskovalnih metod in raziskovalnega dela

Menimo, da smo pri svojem raziskovalnem delu uporabili veliko raznolikih metod. Posebej bi izpostavili delo na terenu, kjer smo se seznanili z dejanskim stanjem, ga posneli z dronom in fotografirali. Literaturo smo uporabljali predvsem pri iskanju podatkov o zgodovinskih dogodkih Pekrske gorce in skakalnice na njej. Opravili smo nekaj intervjujev in strnili misli v našem predlogu. Za spoznavanje dejanskega stanja smo izvedli anketo med vrstniki, pridobljene podatke smo obdelali in prikazali z grafi.

Na koncu smo ideje povezali in se zanesli na svoje tehnične sposobnosti ter izdelali predloge, ki jih vidite v naši nalogi.

Za predstavitev naših idej smo pripravili skico in izdelali maketo.

4 SKLEP

Danes veliko razmišljamo o trajnostnem razvoju. To pomeni, da bodo naša ravnanja koristila tudi generacijam za nami. Glavne smernice, ki jih kot prioritete izpostavlja tudi Evropska unija, so skrb za ranljive skupine prebivalstva (invalidi), ohranjanje naravnega okolja, kvalitetno preživljanje prostega časa (kolesarjenje, druženje, šport) in razvoj turizma. V našem inovacijskem predlogu smo poskusili najti rešitve za nekatera od teh področij. V raziskavi smo predstavili rešitve, kako z manjšimi namigi napraviti naš grič dostopnejši in turistično zanimiv.

Pri svojem raziskovalnem delu smo uporabili veliko različnih metod (delo z viri in literaturo, anketni vprašalnik, strukturiranje podatkov, oblikovanje grafov, intervju, snemanje obstoječega stanja z dronom in informacijske table). Izpostavili bi delo na terenu, kjer smo se seznanili z dejanskim stanjem in novimi možnostmi in priložnostmi.

Ključno je, da smo pripravili predlog, ki je zasnovan na naši lastni izkušnji in maksimalnem interesu in potrebi po posodobitvi in urejenosti našega grička, kjer preživljamo veliko prostega časa, ko si s prijatelji postavljamo adrenalinske kolesarske proge, kjer uživamo v naravi in urimo naše veščine vožnje. Pekrska gorca za nas predstavlja preživljanje otroštva z vrstniki in družino.

Ob podrobnem proučevanju literature in prebiranju člankov ter intervjuju z gospodom Vidom Kmetičem smo šele spoznalo, da naš domači grič pomeni veliko več kot prostor za sprehod s psom ali druženje s prijatelji. Spoznali smo, da ima neprecenljivo in zanimivo zgodovino, tako pot do cerkvice kot tudi cerkev sama. Skakalnice, ki je bila tako aktualna za naše mesto v šestdesetih letih prejšnjega stoletja, pa skoraj nismo našli. Vse, kar smo ugotovili z ogledom stanja in prebiranjem literature, kar nas je zelo osupnilo, smo hoteli deliti še z drugimi, tako našimi domačimi, sosedi, sošolci, učitelji in turisti, ki obiščejo naše mesto.

Muzej na prostem z informacijskimi tablami, opremljenimi s QR-kodami, ki sprehajalce seznanjajo z zgodovino griča in skakalnico, prireditveni prostor pred cerkvico z klopmi in koši, urejena pot za sprehajalce, pohodnike in invalide, urejena steza za kolesarje in ponovna izgradnja manjše skakalnice je naš načrt, ponudba, predlog obnovitve in posodobitve ter aktualizacije Pekrske gorce, ki bi bil tako ena od dobrodošlih turističnih izboljšav našega mesta in lokalne skupnosti.

5 DRUŽBENA ODGOVORNOST

Zavedati se moramo, da s spoznavanjem, varovanjem in ohranjanjem ter ponovno obuditvijo naše dediščine krepimo temelje slovenske kulture in zgodovine in s tem identiteto slovenskega naroda, kar nas bogati in nam zagotavlja prepoznavnost povsod po svetu. Dediščina obstane takrat, ko jo po svojih močeh bogatimo in predajamo tistim, ki prihajajo za nami.

Družbeno odgovornost našega projekta predstavlja skrb za okolje in lokalne prebivalce. Ljudem omogoči bivanje v urejenem in čistem naravnem okolju, rekreacijo, ozavešča preteklost kraja in omogoča turistično ponudbo. Prav tako obnovi dotrajano infrastrukturo mesta in zelene površine prenaseljenih Studencev. Prebivalce centra mesta vabi v okolico. S trajno razstavo ohranja kulturno dediščino in lokalne običaje. Omogoča gibanje za vse starostne skupine.

Naš inovacijski predlog predstavlja le drobec možnosti povezav kulture, športa, rekreacije, druženja in miru v lokalnem naravnem okolju.

6 VIRI IN LITERATURA

Knjižni viri:

1. Kmetič,V. Pod pekrsko gorco “plavali” po zraku. Večer, 11.december 2016, str. 12-13
2. Simreich, A., Športni objekti v grajeni strukturi mesta Maribor, magistrsko delo, Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta

Spletni viri:

1. https://www.destimap.com/index.php?act=attraction&a=Pekrska-Gorca%2C-Maribor%2C-Slovenia (pridobljeno 12.1.2023)
2. https://www.europeana.eu/sl/item/2051943/data_euscreenXL_EUS_792B0DFC431142D882D04FE86089C473 (pridobljeno 12.1.2023)
3. http://martin.webapps.kainoto.com/poi-details.aspx?t=2608&p=13666 (pridobljeno 12.1.2023)
4. https://okolje.maribor.si/delovna-podrocja/narava/mestni-gozdovi/default-c8b060e226 (pridobljeno 12.1.2023)
5. http://www.skisprungschanzen.com/EN/Ski+Jumps/SLO-Slovenia/Maribor/0469-Pekrska+Gorca/ (pridobljeno 12.1.2023)
6. https://homocumolat.com/2019/06/22/definitovno-najvecja-zbirka-starih-fotografij-maribora-na-enem-mestu-osvezeno (pridobljeno 12.1.2023)
7. https://openai.com/dall-e-2/ (pridobljeno 21. 1. 2023)
8. https://pixlr.com/x/#editor (pridobljeno 21. 1. 2023)
9. https://www.kd-rajd.si/bplj/ (pridobljeno 21. 1. 2023)

Viri slik:

1. Slika2: https://sl.wikipedia.org/wiki/Pekrska_gorca (pridobljeno 12. 1. 2023)
2. Slika3:https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=a2f669f2cd514a7d98b878eb4c51c5b6 (pridobljeno 13.1.2023)
3. Slika 4: http://www.skisprungschanzen.com/EN/Ski+Jumps/SLO-Slovenia/Maribor/0469-Pekrska+Gorca/ (pridobljeno 12.1.2023)
4. Slika5:https://www.visitmaribor.si/si/kaj-poceti/znamenitosti/5083-pekrska-gorca, (pridobljeno 12. 1. 2023)
5. Slika 7: http://www.gremonapot.si/Pohodnistvo/podrobnosti-trase.aspx?routeID=24)

6. Slika 11: https://siol.net/sportal/zimski-sporti/v-velenju-odprli-smucarsko-skakalni-center-442092 (pridobljeno 21. 1. 2023)
7. Slika 12: https://www.kd-ram.si/event/fura-kids-only-mtb/ (pridobljeno 21. 1. 2023)

7. PRILOGE

6.1 Anketni vprašalnik

1. Spol (obkroži): Moški Ženska

2. Kateri razred obiskuješ?

3. Ali kdaj preživljaš svoj prosti čas na Pekrski gorci?

   a) Da

   b) Ne

4. Kolikokrat na teden preživljaš svoj prosti čas na Pekrski gorci?

a) Vsak dan.

b) Trikrat ali več na teden.

c) Trikrat ali manj na teden.

d) Ne preživljam svojega prostega časa na Pekrski gorci.

e) Drugo: _____

5. Se na Pekrski gorci družiš s prijatelji ali jo obiskuješ zaradi rekreacije? (tek, kolesarjenje, pohodništvo, …)

a) Druženje s prijatelji

b) Rekreacija

c) Drugo: _____

6. S katerimi aktivnostmi se ukvarjaš na Pekrski gorci?

_____

_____

7. Se ukvarjaš z gorskim kolesarstvom oz. bi se rad začel ukvarjati s tem športom?

a) Da, s tem športom se ukvarjam.

b) S tem športom se ne ukvarjam, ampak me zanima.

c) Ne, ta šport me ne zanima.

8. S katerimi aktivnostmi pa bi se rad ukvarjal na Pekrski gorci, ampak se nimaš možnosti ukvarjati z njimi?

_____

_____

9. Ali veš da je bila na Pekrski gorci včasih smučarska skakalnica?

a) Da

b) Ne

10. Bi te o tem zanimalo izvedeti več?

a) Da

b) Ne

11. Kaj ti je všeč na Pekrski gorci?

_____

12. Kaj bi spremenil/-a na Pekrski gorci?

_____

13. Bi večkrat obiskal Pekrsko gorco, če bi bila boljše urejena?

a) Da

b) Ne

Hvala za tvoj čas, ki si ga namenil reševanju te ankete, ki nam bo pomagala pri naši raziskovalni nalogi!

6.2 Intervju z gospodom Marinkom Galićem

Spoštovani,

veseli smo, da ste si vzeli čas in nam s svojimi odgovori na vprašanja pomagate pri oblikovanju inovacijskega predloga.

1. Kaj vam je všeč na Pekrski gorci?

   Na Pekrski gorci mi je vse všeč. Službo in dom imam oboje pod Pekrsko gorco in sem zaradi tega neizmerno srečen, saj mi je ta del najlepši dek Maribora. Z nje vidim levo svoj športni center, desno pa naselje, kjer živim.

2. Kaj pogrešate na Pekrski gorci in kaj bi želeli spremeniti?

   Na Pekrski in okrog nje gorci pogrešam predvsem dobro razsvetljavo, možnost postavitve javnega stranišča ter predvsem dodatno sprehajalno pot, ki bi jo z gradbenimi stroji lahko naredili. Na Pekrsko peljeta dve poti, in sicer, kot prva, glavna, ki gre iz spodnje makadam ceste po desni strani navzgor, druga pa z zadnje strani, kjer je svoj čas bila skakalnica, ki je krajša in strmejša. Komot bi lahko naredili dodatno sprehajalno pot, ki bi delala dvojni krog okrog gorce, kakor tudi stopnice, kot so na primer na Kalvariji. Da o tem, da je treba ogromno dreves, ki so stara in nevarna, podreti, niti ne pišem.

3. Ali menite, da bi boljša urejenost Pekrske gorce privabila več turistov? Kako bi urejenost vplivala na življenje Studenčanov?

   Absolutno bi boljša urejenost Pekrske gorce vplivala na večji obisk turistov, predvsem Mariborskih sprehajalcev. Življenje vseh nas, ki živimo v neposredni bližini Pekrske gorce, bi se bistveno izboljšala, saj morda ne bi ljudje pod vsako ceno silili v veliko gužvo Pohorja, temveč bi se sprehajali okrog in na gorco.

4. Kaj menite o našem predlogu, da bi uredili kolesarske poti in postavili manjšo smučarsko skakalnico za otroke? Bi to koristilo tudi vaši ponudbi?

   Predlog je odličen, zato ga v prvem vprašanju nisem omenil. Absolutno sem takoj za, saj bi to bila velika pridobitev za otroke, njihove starše in seveda ta del Maribora, ki bi postal veliko bolj prepoznaven in turistično zaželjen. Jasno, da bi tovrstna zadeva koristila tudi našem športnem centru, ki je tako in tako zbirališče staršev z otroki.

5. Kaj menite o muzeju na prostem (zgodovina skakalnice in Pekrske gorce) in ureditvijo vrhnje ploščadi za manjše kulturne dogodke?

   Glede na zgodbe nekaterih še živečih domačinov o smučarski skakalnici in vseh dogodivščinah, bi bilo zelo smiselno postaviti omenjeni muzej na prostem in s tem dejansko dodatno privabiti kolesarje, sprehajalce in vse ostale

6. Bi si želeli, da več ljudi obišče Pekrsko gorco? Zakaj?

   Seveda bi si želel, saj je ta gorca čudovita destinacija, ki je še vedno predvsem neokrnjena. Makadam pot med gozdom in Pekrsko gorco da neki poseben čar tej zgodbi, posebej pa pogled z vrha tako na Pohorje, kot na mesto Maribor. Le makadam pot bi bilo smiselno razširiti in jo končno urediti, da ne nastanejo po vsakem večjem nalivu množica velikih lukenj, kjer si uničujemo avtomobile.

   Hvala za pomoč.